

Událost – model myšlenkový

Právě v souvislosti s odhadováním toho, k čemu snad s větší nebo menší pravděpodobností dojde, jsme nuceni zavést pojem (a příslušný intencionální model) „události“. Jde totiž o to, že musíme rozpoznávat, nakolik je to, co má teprve nastat v souvislosti s tím, co už nastalo resp. co je právě tím aktuálně jsoucím, ačkoli všude kolem je spousta jiných aktuálně jsoucích, jejichž vliv na budoucnost toho našeho vybraného aktuálně jsoucího je minimální, zanedbatelný nebo dokonce zcela nicotný. To je právě důvodem k předpokladu (resp. závěru), že událost je nějak – zajisté relativně – ohraničena vůči jiným událostem v okolí, že tedy můžeme počítat také s tím, že má i časově nějaký počátek a nějaký konec, a ovšem mezi nimi svůj vlastní průběh. Můžeme tedy také zdůvodněně uvažovat o tom a zkoumat to, co vlastně a do jaké míry k události náleží a co je naproti tomu této určité události vnější. To, že musíme počítat u každé události s tím, že má nějaké hranice, nějaké meze, vůbec nemusí znamenat, že to jsou meze či hranice nepřekročitelné. Právě naopak: to, že se každá událost musí nějak postarat o svou integritu a tedy i o svou oddělenost od okolí, vede nutně k tomu, že musíme uvažovat o tom, jaké povahy jsou vztahy této osamostatněné a tedy integrované události k jiným událostem v nejbližším, ale i vzdálenějším okolí. Musíme potom náležitě rozlišovat mezi působením jiných událostí z okolí na uvažovanou událost a mezi nejrůznějšími formami reagování této události na své vlastní okolí. V souvislosti s tím musíme ovšem uvažovat také o reagování jiných událostí na onu námi uvažovanou a ergo i o povaze vzájemného reagování událostí na sebe. Tradiční chybou bylo přeceňování setrvačností, obvykle spojovaných s neměnností nějakých „elementů“; místo toho budeme muset zkoumat vzájemné formy reagování událostí jedné na druhou, ale také třeba i celých kolektivních vzájemných reakcí jakou mnohostrannou „hru“ či „souhru“, z níž žádná jednotlivé událost nemůže být uvažována a zkoumána pouze jednotlivě, izolovaně. Co je ta či ona událost a jakou má povahu nemůžeme dostatečně poznat, zapomeneme-li na to že události navzájem hrají tuto „hru“ a že na sebe nejen působí, ale také na toto působení vždy nějak reagují (což zároveň nutně znamená, že nejrůznější typy působení mohou být někdy také filtrovány resp. nepropouštěny, a to v závislosti na citlivosti nebo naopak na prahu (či necitlivosti) to či oné samostatné události. – Kromě toho musíme také připomenout, jak důležité je odlišovat události pravé od událostí „nepravých“; jejich odlišnost spočívá docela principiálně v tom, že události pravé ustavují a udržují svou integritu samy sobě, zatímco události nepravé potřebují být ve své integritě ustavovány nebo aspoň udržovány zvnějška, tedy jinými událostmi (resp. nějakými událostmi jakožto subjekty).

(Písek, 151117-3.)